

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XXXI. Romana fideicommissi de Alberinis. An, & quando detractiones accidentales & quantitativæ, competentes hæredi gravato ex persona propria contrà defunctum, possint ab eo prohiberi; Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

missario integra remaneat actio, vel agendi ad ipsam rem alienatam pro ejus vendicatione, vel contra gravatum alienantem ad quanti interest eam factam non esse, ad ipsius fideicommissarii arbitrium, seu electionem, ut pluries advertitur in sua materia *sub tit. de fideicommissis*. Et consequenter eligendo agere ad id, quod interest contra gravatum alienantem, quod magis expedire advertitur præsertim *disto tit. de fideicommissis in Mantuana disc. 173*, attendendus est valor de præsentibus, cujus suppletionem actio ad interesse importat; Idque æque ad lucrum, ac damnum se habere potest, quoniam si casus dedisset oppositum, ut scilicet istius domus valor ex beneficio medii temporis notabile recepisset incrementum, istud fideicommissi commodo, ac respectivè gravati damno cederet, dum ad ipsam rem actio competere, ideoque idem dicendum in casu converso ex regula *secundum naturam, &c.*

Secus autem ubi alienatio licet fiat, ut in præsentibus de consensu vocati ad fideicommissum, per quem consensus non censetur remissum fideicommissum, sed solum illud transfusum in pretium tantumquam per speciem cujusdam implicitæ permutationis, vel substitutionis; Et consequenter ex tunc pretium inalterabiliter effectum est de dominio fideicommissi, adeo ut si fuisset in alia bona investitum, quæ casuale incrementum, vel decrementum passa essent, commodum, vel respectivè damnum fuisset ipsius fideicommissi.

Credebam tamen, quod de stricta juris censura, gravamen consisteret circa tempus, vel modum, quod scilicet dicta imputatio ipso jure facta non esset, sed quod ea exclusâ, dicti Antonii hæreditas remaneret fideicommissi debitorum in dicta summa pro reintegratione; Id autem nimium inspicere refert pro effectibus exinde resultantibus ponderatis supra *disc. 18. & 25. & alibi*, pro jure scilicet creditorum, quorum interest fieri super bonis, & corporibus gravato pro ejus quota competentibus, fideicommissum verò pro reintegratione esset creditor, qui venire debet in concursu, & sic magna difficultas est inter imputationem ipso jure resultantem, & obligationem restituendi pretium, quod habetur in manibus, ac reintegrandi fideicommissum.

Impossibile autem videbatur dare dictam imputationem ipso jure, quoniam ista datur in eo, quod filius habet in manibus de bonis, ac patrimonio parentis de tempore mortis, quando ex legis ministerio oritur ipsum debitum, ac fit separatio bonorum, vel quotæ, ad communiter notata in *l. in quartam ff. ad trebell. & l. quoniam in prioribus Cod. de inoff. testamen.* Id autem verificabile non erat, quoniam licet per mortem Horatii, fideicommissum particulare in hac domo, aliisque bonis purificatum esset ad favorem Franciscæ matris, attamen ea nunquam illud agnoverat, & consequenter dici non poterat quod bona effecta essent de ejus dominio, ac remansissent in ejus hæreditate, & patrimonio de tempore mortis, de quo tempore, dicto Antonio filio agnoscenti maternam hæreditatem, quæsitum fuit jus in ejus bonis pro quota legitimæ ita cadente sub hypothecis contractis præsertim ex causa dotis dictæ Camillæ, de cujus jure Jo. Marcus excipiebat; Ideoque punctus non erat in substantia debiti, sed erat in modo, quoniam ego admittebam ut hæreditas Antonii teneretur restituere dictum pretium tantquam debitum, assequendum tamen in concursu cum aliis creditoribus habendo super bonis stabilibus cadentibus sub dicta quota detractionum, non

autem in ratione imputationis, quæ extinguitur detractionis ab initio; Verum ista certa veritas juris irrefragabilibus principiis fundata, pro meo consueto fato, reputabatur ratiocinium, sive ingenium acumen, eo quia non dabantur decisiones, vel auctoritates, quæ id dicerent in littera, eum qua habet procedi videtur, insistendo in moderna insipienti magnificandi individua, non curando indagare, an benè fundata sint, necnè, sive an benè applicentur ad casum.

Dicebant Scribentes pro actrice, (atque Rotam decisionibus præsertim primis admittit,) quod eum non ageretur de fideicommissis universalibus, sed de particularibus, quod redolet naturam legati speciei, hæc dominium reilegatæ recta via in legatarium transferri dicitur, & consequenter quod ab ipso instanti mortis dicti Horatii, dominium dictæ domus, vel pretii ejus loco subrogati, effectum esset dictæ Franciscæ, unde propterea verificaretur dictum requisitum pro imputatione necessarium, quod bona remansissent in patrimonio de tempore mortis.

Ista verò erat fallacia manifesta, quoniam, ut advertitur pluries *d. tit. de credito ad materiam tenentem in l. qui autem ff. qua in fraud. credit.* ista translatio domini catenus operativa est, quatenus accedat agnitio, & non aliâs, & quæ per Franciscam viventem nunquam facta fuerat.

Et quamvis replicaretur de altera vera conclusione pluries insinuata in dicta sua materia *sub tit. de fideicommissis*. quod fideicommissum in vita purificatum quamvis non agnitum, transmittitur ad hæredes, quorum primus si agnoscere negligat, id non præjudicat secundo, vel substituto, qui potest agnoscere, ut præsertim advertitur *d. tit. de fideicommissis Prænestina disc. 78*. Attamen pariter manifesta fallacia erat in applicatione, quoniam ut ex Peregr. *d. de fideicommissis art. 2. num. 15. & seqq. & num. 63.* ac confirmatur per Rotam pluries, & præsertim in *Melanen. Juris patronatus 4. Decembris 1658. & 5. Martii 1660. coram Alberгато*, hæc transmissio fieri dicitur de fideicommissis tanquam agnoscendo, non tanquam agnito, ideoque ad effectum acquisitionis domini necessarius est actus agnitionis, qui cum sequutus esset per actricem post mortem tam Franciscæ, quam Antonii primi hæredis, hinc dictum effectum retrotractivum operari non poterat, quoniam donec agnitio sequatur, bona restitutioni subiecta, continuare dicuntur in dominio hæredis gravati; Ideoque intellectus resolutionibus in hac parte non acquiescebat.

ROMANA
FIDEICOMMISSI
DE ALBERINIS
PRO
CLEMENTIA PURA
CUM
LAURENTIO DE DOMO, ET ANGELO
JACOBILLO.

Casus variè decisus per Rotam.

An, & quando detractiones accidentales, & quantitativæ, cõpetentes hæredi gravato ex persona propria contra defunctum, possint ab eo prohiberi; Et quatenus possint.

fiat, an prohibita censeantur, agendo tam de potestate, quam de voluntate.

S V M M A R I V M

- 1 *Acti series.*
- 2 *Resolutiones cause.*
- 3 *Testator potest disponere de bonis heredis.*
- 4 *Ac ei prohibere credita propria.*
- 5 *Scilicet voluntas debet esse certa.*
- 6 *Quando sub prohibitione detractionum non veniant credita propria.*
- 7 *Prohibita detractione dotium, de quibus dotibus intelligatur.*
- 8 *Dos non dicitur soluto matrimonio.*
- 9 *Declaratur conclusio de qua n. 3. & 4.*
- 10 *De eodem.*
- 11 *Heres tenetur approbare factum auctoris etiam in re propria.*
- 12 *Declaratur.*
- 13 *Residua hereditate cessat confusio, & jura propria revivunt.*
- 14 *Per consensum alienationis non censetur remissum fideicommissum.*
- 15 *De approbatione seu imaginaria solutione sibi ipsi.*
- 16 *Detractiones in quantitate impediunt.*
- 17 *De materia retentionis.*
- 18 *De eadem appropriatione.*

D I S C. XXXI.

Paulus Alberinus, instituit Tiberio, & Jacobo filiis, cum reciproca, inter eos, utriusque sine prole decedenti substituit filios Cæcilie, strictissima adjecta prohibitione alienationis, ac detractionum quarumcumque, etiam ex causa dotium, & cum aliis dispositionibus ad rem non facientibus; Cumque prædefuncto Tiberio absque filiis, universa hereditas consolidata esset in Jacobo, ille prole etiam destitutus, pleaque bona hereditaria, ut eorum liberam dispositionem obtineret, sibi adjudicari pro dotibus maternis, aliisque creditis obtinuit, eoque defuncto, contra Clementiam uxorem, & heredem, seu donatariam primum iudicium instituit Horatius de Alberinis in bonis, seu portione Fulvii Equitis Hierosolymitani dicti Pauli fratris, jure fideicommissi ab eo in donatione ordinati juxta casum, de quo *sub tit. de fideic. dis.* Deindeque Laurentius, & Angelus, Cæcilie filii, in vim istius fideicommissi Pauli, contra eandem iudicium immisionis instituerunt; Et introducta causa coram Bevilacqua, quam plures inter se variaz prodierunt decisiones sub diebus 23. Junii 1662. 21. Maii 1663. 10. Decemb. 1664. 27. Januarii & 7. Junii 1666. & 29. Novembris 1667. utriusque parti respectivè favorabiles pro diversitate plurium partitarum detractionum accidentalium, in magno numero novem partitarum, & ultra importantium summam feutorum 16. m. & plus, & super quibus, earumque substituentia, ac etiam super invaliditate dictæ adjudicationis, ut ea annullata, non posset dici, quod rea conventa possideret tanquam tertius titulo singulari translativo domini, qui faceret legitimum contradicteorem (dum super ipso fideicommissio feris modica pœneque nulla disputatio habita est.)

Ex dictis autem detractionum novem partitis controversis, septem consistebant in nudo facto, modicam habentes juris inspectionem, quæ pro-
Car. de Luca P. III. de Legit.

pterea super tribus principaliter fuit; Primo scilicet super dote materna notabilem summam importantem scutor. 13. m. (Eò minus, quod importarent aliqua alienationes à Tiberio factæ.) an scilicet ista detraçtio caderet sub carum prohibitione generali facta per testatorem; Secundò super pretio quartæ partis quorundam casilium à testatore venditorum spectantis ad portionem dicti Fulvii, in qua Jacobus successerat ex persona propria jure fideicommissi in eo terminati juxta firmata per Rotam, ut dicto *disc. 53. de fideicomm.* Et tertio circa ordinem judicii, an scilicet dicta adjudicatio faceret legitimum contradicteorem; Et quatenus non faceret, an adhuc pro dictis detractionibus competere retentione, quæ immisionem impediret, ac etiam eaufaret pertinentiam fructuum pro rata bonorum sub eisdem detractionibus cadentium.

Quatenus pertinet ad primam; Rota variavit, quoniam in primis duabus decisionibus, credidit dictam detractionem non competere, sed sub prohibitione cadere; Postmodum verò in tertia *decisione 10. Decembris 1664.* recedendo à resolutis, contrarium dictum fuit, atque in hac ultima resolutione persistit; Et quidem probabilius; Quamvis enim vera sit conclusio, quod testator gravare potest heredem etiam in bonis propriis, atque de eis disponere, ejus fideicommissio subijciendo, ut pluries firmatur in sua materia *sub tit. de fideicomm. disc. 34. & seqq.*

Et in specie, ut prohibere valeat, ne heres ab hereditate detrahere valeat proprium creditum, quod remittere debeat, disponitur in *l. cum pater. 79. §. Titio ff. de leg. 2. & l. si debitor 12. ff. ad leg. falcid. & supponitur cæteris relatis apud Peregr. de fideic. art. 3. n. 3. cum seqq.* Cum punctus potestatis testatoris disponendi cum proprio herede, aliam non habeat difficultatem, nisi illam, quæ resultat à captatoria, ut advertitur in dicta fideicommissorum sede, ac etiam *sub tit. de testam. disc. 4. 2.* ubi quod gravamen in rebus propriis debet esse proportionatum emolumento, non autem excedens; Attamen ut patet ex ibidem deductis, punctus est in voluntate, quæ debet esse clara, & conspicua, neque in dubio præsumenda est, ex deductis apud Duran. *decis. 93. & 119.* & in aliis de quibus locis citatis, idèdque sufficit ut voluntas sit ambigua ad effectum excludendi comprehensionem.

Hunc autem (etiam in sensu veritatis) dicebam esse casum; Siquidem duplex in testamento legitur prohibitio, una detractionum, & altera alienationis; Prima species, absque dubio istud creditum complecti non potest, dum concepta est de omni detractione legitima, trebellianica, & cujusvis alterius portionis, ideoque complecti solum videtur detractiones legales consistentes in quota; Tum ex illo verbo *alius*, quod denotat similitudinem expressis, Tum etiam ex illo verbo *portionis*, quod proprie convenit detractioni quotitativa, non autem quantitativa, & accidentalis.

Altera verò prohibitio alienationis, quamvis ultra generalitatem *ex quacumque causa*, descenderet ad specialitatem, etiam ex causa dotium; Attamen ob hujusmodi generalitatem rectè verificabilis est in illis dotibus, quæ successivis temporibus constituenda, vel restituenda, causare potuissent alienationes bonorum fideicommissi ad terminos *Auth. res. que Cod. commun. de legat.* ut aliàs interpretata fuit Rota præsertim apud Roias *decis. 484. n. 3.* confirmata 24. Martii 1663. coram eodè Bevil. qua, (& licet incidenter, seu præsuppositivè) in ista individua

De LUCA
de
suamentis
et cat
CVI
9

dividua dote dictum fuit *coram Orthobono inter Juas dec. 110.*

Atque ad id comprobandum, duas ego addendam considerationes; Primò nempe quod ubi stare vellemus in rigorosa significatione verborum, ista dos comprehendere non poterat sub dicta dispositione de dotibus loquente, quoniam de tempore testamenti iam solutum fuerat matrimonium, & consequenter evanuerat titulus dotis, quæ non datur sine matrimonio, ac remanserat nudum creditum pecuniarum, ut in sua materia *sub tit. de dote.*

Ista tamen consideratio, quæ apud aliquos plausum habuit, in meo sensu levissima erat, merè leguleicam subtilitatem continens, quoniam licet dicta propositio de jure vera sit, ut dos non detur sine matrimonio, à quo tam essentiam, quàm nomen recipit, attamen attento communi usu loquendi, dos semel constituta, semper eundem retinet titulum de facto, quod hæres pro regulanda voluntate testatoris attendendum est.

Altera verò solida consideratio erat, quod cum ageretur de summa notabili scutorum 13. m. probabile est quod testator eam deduxisset ad speciem, neque contentus esse dicta generalitate, quæ juxta experientiam plurimum consilium testamentorum ad jicij magis solet ex quodam consueto formulario, seu stylo Notariorum, ideoque ubi alia non accedant argumenta, quod talis fuerit testandi voluntas, ista non de facili ex hujusmodi clausulis, & generalitatibus admittenda est; Quamvis enim, ut advertitur *sub tit. de testam. præsertim disc. 58. & infra disc. sequ.* magis recepta sit opinio, ut clausula in testamentis adjecta, suam faciant operationem, etiam in testamento idiotarum, & quamvis non constet, quod disponentes de earum efficacia, & operatione certiorati fuerint, quoniam Notarius ad id generaliter rogatus censetur tanquam in arte peritus; Attamen id intelligendum est in iis, quæ concernunt validitatem actus, & ne ille ex aliqua juris subtilitate corruat, ut sunt præsertim clausula codicillaris, & clausula *omni modo meliori*, ac etiam de facili admittitur hæc generica prohibitio detractionum respectu illarum legalium, quæ proveniunt ex quadam juris civilis subtilitate, ideoque testatoribus verisimiliter ignotæ sunt, atque de frequentiori stylo prohiberi solent, ut sunt trebellianica & falcidia; Secus autem ubi agatur de hujusmodi detractionibus accidentalibus, in quibus hæres gravatus gerat, seu representet personam tertii potius quàm hæredis; Ac etiam quia dispositio quodammodo turpis videtur, quamdam captatoriæ speciem redolens, ideoque difficiliter præsumenda; Si enim sub hac generalitate non venit legitima, ac descendentium in conditione positorum, qui ex Statuto vocati censentur, ac etiam à testatore vocati erant; Vel ad favorem ulteriorum substitutorum, utique commodum, seu emolumentum hæreditatis pro eorum vita non importabat dimidium hujus detractionis; Et consequenter dispositio remanebat illicita, unde resultat argumentum voluntatis, quæ juxta vulgare, & quotidianum axioma, regulanda est à potestate; Magnumque argumentum hujus voluntatis exclusivum, pro meo judicio, resultabat ex neglecta prohibitione legitimæ, cum ea cautela, quæ dicitur

Soccini, de qua supra disc. 17. & 18. Si enim testator ad hæc cogitasset, probabiliter istam legalem detractionem comprehenderit, signum clarum quod dicta generalitas adjecta erat pro stylo, seu formulario Notarii.

Quo verò ad alteram speciem detractionis, nulla cadebat controversia: una scilicet in quarta parte bonorum extantium pro dicti Fulvii portione, quæ in ista immisso data fuit pro indiviso juxta proximè supra recensitam *disc. 25. & super hoc petere revisio; Et altera super puncto, in quo Rota variè modo pro una, & modo pro altera parte respondendo, an competeret detraçtio quartæ partis pro obventi in ipsum Paulum testatorem ex venditione casalium, in quibus Fulvius suam portionem habebat; Et in hoc dicebant Scribentes pro actione, quibus Rota ad hæret, præsertim in *decis. 10. Decembris 1664.* quod cum Jacobus, cujus personam Clementia representabat, esset hæres ejusdem Pauli beneficio legis, & inventarii, non poterat lacte proprii auctoris impugnare, sed illud præcisè servare tenebatur, etiam pro jurebus ex propria personæ competentibus, juxta regulam textus in *l. can. matre C. de revendicat.* quam juxta magis communem opinionem, (rejecta contraria *Grammatici disc. 93. & sequacium,*) receptum est hodie prædere ex deductis per *Peregr. art. 33. numer. 6. & Cyriac. contr. 11. num. 42. Menoch. conf. 89. num. 6. & segg. Buratt. & add. decis. 154. & Rota sæpius præsertim late in Romana residui dotis coram Cerro, de qua sub tit. de dote, disc. 24.**

Verum (cum sensu etiam veritatis) dicebatur continere æquivocum clarum in applicatione, quæ est quotidiana Juristarum infirmitas. Dicta enim conclusio, quam admittebam veram, & acceptam, ut pluries insinuat in omni ferè materia præsertim *sub tit. de fideic.* (quando conspicua utilitas bonorum, vel particularis effectio testatoris aut alia circumstantia aliud non suadeat) procedit in casu suo, ubi scilicet hæres alienantis, impugnando proprii auctoris factum, vindicare vellet ipsa bona tanquam male alienata, seu aliàs molestare eum quem ejus auctor liberasset, unde propterea immutaret directè impugnatio facti, pro quo ipsemet hæres evidenciam præstare tenebatur, ideoque intertente exceptio doli ratione circiter, juxta regulam, in terminis textus in *l. vindicantem ff. de evictiom. Sc.* cùs autem ubi hæres gravatus, factò casu restitutionis, peteret ab hæreditate fideicommissaria id, quod sibi ex propria persona debitum sit

Ut enim advertitur *sub tit. de credito disc. 40. & sub tit. de hered. disc. 28.* quamvis creditore succedente debitori, inducatur confusio actionum, attamen ubi agitur de hærede revocabili, tunc tunc casu revocationis, ac resolutò titulo hæreditatis tanquam per reductionem causa ad non causam omnia jura ejus reviviscunt, seu verius, (ut noster dicunt) excitantur potius tanquam à somno, quàm tanquam à morte; Et consequenter omnia propria jura detrahit vel petit. *Peregr. de fideic. art. 35. numer. 1. Greg. dec. 421. n. 4. & 5.* Et in specie retentionis bonorum secundi testatoris pro alienationibus factis de bonis antiquioris fideicommissi spectantes ad gravatum absque ulteriori restitutione, habetur *sub tit. de fideic. in Fulginaten. disc. 73. & in aliis.*

Hinc proinde advertentem, quod qualitas hæreditaria alienantis, aliud in proposito operari non videtur, nisi quandam virtutem, atque à lege subintellectam præstationem consensus, quàm vocant

ad fideicommissum faciat in alienatione facta per gravatum quoniam ea operativa est ad reddendum emptorem tutum, & ne facto casu fideicommissi molestarı valeat a consentiente; sed non tollit gravati alienantis obligationem restituendi acceptum pretium, ut advertitur *disc. precedenti*, & *d. iii. de fideicommiss. disc. 176.* Istumque dicebam esse casum, ideoque stant bene simul, quod hæres alienantis habeatur pro consentiente, ac approbante factum auctoris respectu tertii, & tamen quod petat restitutionem pretii, ideoque conclusio vera, sed male applicata, ac propterea quæstio reducebatur ad voluntatem testatoris, an id voluerit.

Demum quoad tertium punctum respicientem ordinem, ille duas habebat partes; Unam super invaliditate adjudicationis, quam hæres gravatus sibi ipsi per Judicem fieri curaverat, ad effectum, ut ea tanquam invalida, ac habenda pro infecta, non faceret possessorem titulo singulari, minusque legitimum contradicentem, & hæc consistebat potius in facto, quam in iure super non bene servato ordine in huiusmodi adjudicationibus necessario, juxta doctrinam in sua materia *sub tit. de hered. præsertim disc. 28.* ubi habetur, an, & quando intret, ac valeat bonorum appropriatio, quam hæres gravatus sibi ipsi pro eius creditis, ac juribus faciat.

Alteram vero erat inspectio, an admissa etiam nullitate dictæ adjudicationis, competeret pro dictis detractionibus retentio; Atque in hoc regula huic parti assiltere videbatur, quoniam, cum ageretur de detractionibus quantitativis, non intrat praxis dandi immisionem pro indiviso, sed impeditur immissio in totum ex ratione differentiarum, quod illæ possunt aboleri totum, ut advertitur *supra disc. 25.*

Hoc tamen non obstante, processum fuit eum regula generali, de qua pluries *sub tit. de credito*, & in his terminis retentionis competentis hæredi gravato in *d. Eugubina*, *sub tit. de fideicommiss. disc. 73.*

ac etiam in *Eugubina*, & *Perusina eod. tit. de fideicommiss. disc. 197.* & *198.* ut scilicet retentio exigat pro eius necessario requisito debiti liquiditatem, quodque pro illiquidis concedenda non sit; Verum ut advertitur in supra allegatis *disc. 73.* *197.* & *198.* de fideicommissis, nunquam intellectus acquiescere potuit huic generalitati, quæ (ut dici solet,) quamdam judaismi speciem redolere videtur, quoniam commendabilis quidem est iste rigor in casu suo, ubi scilicet aliquis cum vitio se intrudat in bonorum possessione vacanti, deindeque ad se contovendum in spolio adversus antiquum possessorem, vel novum successorem, cui possessio debita est, cum incertis, & illiquidis prætensionibus se tueri velit, atque more Fiscalium litigare manibus plenis; Secus autem ubi possessio bona fide, ac sine vitio obtenta sit juxta casus, de quibus in proximè allegatis *discurs. 197.* & *198.* de fideicommiss. Multò verò magis in isto casu, in quo non agebatur de possessione bonorum vacantium de facto adepta post mortem possessoris, sed de illo, qui continuabat antiquam possessionem, atque detractiones erant in substantia certæ, & liquidæ, solumque illiquiditas deducebatur ex fructibus lite pendente perceptis, & restituendis, in quibus ramen erat major illiquiditas, quoniam incertum adhuc remanebat, an in hereditate aliquid remaneret ultra id, quod importabant bona cadentia sub detractionibus, dum illa imaginaria solutio, quam hæres etiam non servatis servandis propria auctoritate sibi faciat, quamvis non suffragetur ad perfectam, & intractabilem acquisitionem domini; Suffragatur

Card. de Luca P. III. de Legit.

tamen ad effectum faciendi suos fructus, ut in dicta sua materia *sub tit. de hered. præsertim disc. 28.* Et consequenter videbatur magnus rigor, quoniam regulæ, seu conclusiones sunt veræ, sed in casibus suis, & quando earum ratio congruat; Adhuc tamen causa pendet.

INTERAMNEN.
DETRACTIONUM

PRO
VALERIO PANCRATIO

Responsum pro veritate.

An trebellianica prohiberi possit filiis primi gradus; Et quatenus ad sit potestas, quando adesse censeatur voluntas, quod scilicet prohiberi voluerit; Et quid ubi agatur de testamento idiotæ, vel mulieris, in quo talis prohibitio contineatur, ac constare debeat extrinsecus, quod ex voluntate testatoris talis prohibitio adjecta sit, quodque aliàs præsumatur adjecta de stylo Notarii.

SUMMARIUM.

- 1 *Facti series.*
- 2 *De questione, & opinionibus in questione an trebellianica prohibeatur filiis primi gradus.*
- 3 *In Rota recepta est opinio affirmativa.*
- 4 *Quod in epistola dubitatio, ac opinio tenentium negatvam.*
- 5 *An hæres ubi non detrahat trebellianicam, petat salariam.*
- 6 *An prohibitio trebellianica censeatur apposita de stylo Notarii, ut non operetur.*
- 7 *Quomodo procedendum sit in questione circa clausulam codicillarem, aliasque clausulas.*
- 8 *Quando adesse dicatur voluntas conjecturalis prohibendi detractiones, & quales conjectura desiderentur.*

DISC. XXXII.

Consultus ex parte Valerii, an in testamento Martaliciis, in quo Andreas filius institutus gravabatur ad restituendum Angelæ integram hereditatem, prohibita censeretur trebellianica, & quatenus voluntas adesset, an sustentabilis esset defectus potestatis, dum agebatur de filio primi gradus; In Responso duplicem constituebat inspectionem, potestatis, & voluntatis.

Quatenus ad primam pertinet; Responsum, quod licet apud antiquiores, magna, nimirumq; involuta fuerit ista questio, an trebellianica filiis primi gradus prohiberi valeat, ita scribentibus per classes inter se divisus, ut aliqui moderniores, pro consuetudine legalica ineptia insistentes in numero arithmetico unâ, vel alteram tenentium, & quænam esset magis communis, illam dixerint simplicitatem, quod esset questio cum Cæsarea decisione dirimenda, quasi quod temporibus nostris Cæsar esset ille idem, qui in antiquo Romano Imperio leges proferebat in toto Orbe, ut patet ex iis, quæ post antiquiores cumulantur per *Amat. decis. March. II. Reden. cons. 76. latè Andr. contr. I.* ubi pro otio quod cõceditur iis, qui in parvis Civitatibus vivunt, magno adhibito labore ad probandum

O 3 dum

De LUCA
de
flamentis
et cat
CVI
9